

CENG 111 ALGORİTMALAR VE PROGRAMLAMA

Doç. Dr. Tufan TURACI

tturaci@pau.edu.tr

- Pamukkale Üniversitesi
- Mühendislik Fakültesi
- Bilgisayar Mühendisliği Bölümü
- Hafta 11
- 29 Kasım 2022

FONKSİYONLAR

- Fonksiyon tanımı
- C dilinde fonksiyonlar
- Fonksiyonları çağırarak
  - Fonksiyonları değer ile çağırarak
  - Fonksiyonları adres ile çağırarak(İşaretçiler konusunda anlatılacaktır...)
- Yinelemeli(Rekürsif) Fonksiyonlar

Fonksiyon tanımı

- Gerçek hayatta gördüğümüz yazılım problemleri uzun ve karmaşık yapıdadırlar.
- Şu ana kadar kısa programlama örnekleri yaptık.
- Uzun ve karmaşık yapıdaki programları yazmanın kolay bir yolu problemleri küçük parçalara ayırıp daha sonra bu parçaları birleştirerek problem çözmeye dayalıdır.
- Fonksiyonlar, karmaşık yapıli programların anlaşılır bir şekilde yazılması ve bu programları daha efektif bir şekilde yazmak için kullanılırlar.
- Fonksiyonlar, tekrar eden kod parçalarının yazılmasını engeller.
- Fonksiyonlar, başka bir fonksiyondan isimleri ile çağırılarak çalışırlar.

C dilinde fonksiyonlar

- C dili fonksiyonlar üzerine kuruludur.
- `main()` fonksiyonu C programının ana fonksiyonudur.
- `main()` fonksiyonun çalışması için başka bir fonksiyon tarafından çağırılması gerekmez.
- Şu ana kadar yazdığımız programlarda bir tek `main()` fonksiyonu vardı, buradan anlaşıldığı gibi `main()` fonksiyonu her C programında bulunmalıdır.
- `main()` fonksiyonundan bir çok farklı fonksiyon çağırılabilir.

- Bir fonksiyondan farklı bir fonksiyon çağırılabilir.

```
main ( )
```

```
{...
```

```
fonksiyon_A ( ); // main fonksiyonun içinde A fonksiyonu çağırıldı.
```

```
}
```

```
fonksiyon_A ( )
```

```
{
```

```
fonksiyon_B( ); // A fonksiyonun içinde B fonksiyonu çağırıldı.
```

```
}
```

```
fonksiyon_B ( )
```

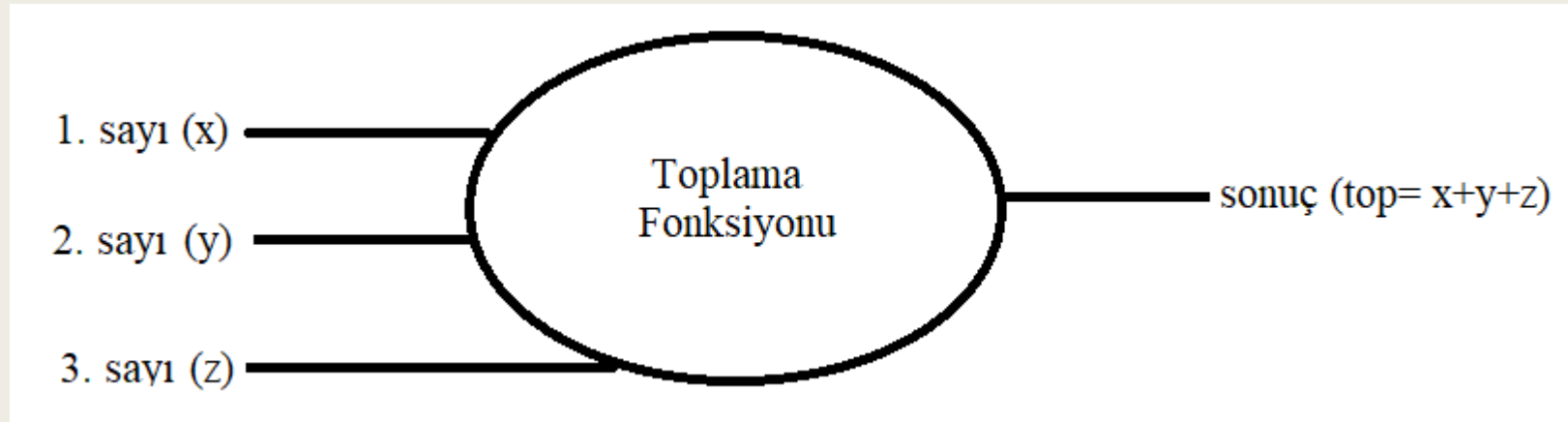
```
{
```

```
....
```

```
}
```

- **Fonksiyonlar**, belirli sayıda verileri kullanır, bu verileri işler ve bunun sonucunda bir sonuç üreten programlardır (komut grubudur).
- **Her fonksiyonun** bir adı, ve fonksiyona gelen değerleri gösteren parametre değerleri vardır.
- **Bir fonksiyon** bu parametreleri ele alır ve sonuç olarak bir değer bulur.
- **Bu sonuç** ya fonksiyonda yazdırılır ya da fonksiyonun çağırıldığı yere geri döndürülür (return sonuç).
- **Bir fonksiyonun** kaç parametre girişi olursa olsun, sadece bir çıkışı vardır.

Örnek: Klavyeden girilen 3 sayının toplamını bir fonksiyonda bulan ve sonucu Çağırıldığı fonksiyonda yazdıran bir C programı yazınız.

Fonksiyon tipi:

int

Fonksiyon adı:

toplama

Parametreler:

x, y ve z

Geri dönüş değeri:

top=x+y+z

1. yol:

```
#include<stdio.h>
```

```
#include<conio.h>
```

int toplama(int a,int b,int c); // fonksiyon main() den sonra kullanılacaksa, main() önce tanımlanmalıdır.

Fonksiyon protitipi olarak adlandırılır.

```
int main() // ana fonksiyon
```

```
{ int x,y,z,sonuc;
```

```
printf("x degerini giriniz: ");
```

```
scanf("%d",&x);
```

```
printf("y degerini giriniz: ");
```

```
scanf("%d",&y);
```

```
printf("z degerini giriniz: ");
```

```
scanf("%d",&z);
```

```
sonuc=toplama(x,y,z);
```

```
printf("uc sayinin toplamı= %d",sonuc);
```

```
getch ();
```

```
return 0;
```

```
}
```

```
int toplama(int a,int b,int c) // fonksiyon üç sayının toplamını bulur.
```

```
{ int top;
```

```
top=a+b+c;
```

```
return top;
```

```
}
```

```
x degerini giriniz: 3
y degerini giriniz: 5
z degerini giriniz: 7
uc sayinin toplamı= 15
-----
```


2. yol:

```
#include<stdio.h>
#include<conio.h>
```

```
int toplama(int a,int b,int c) // fonksiyon, main() den önce yazıldı...
```

```
{ int top;
top=a+b+c;
return top;
}
```

```
int main()
```

```
{ int x,y,z,sonuc;
printf("x degerini giriniz: ");
scanf("%d",&x);
printf("y degerini giriniz: ");
scanf("%d",&y);
printf("z degerini giriniz: ");
scanf("%d",&z);
sonuc=toplama(x,y,z);
printf("uc sayinin toplami= %d",sonuc);
getch ();
return 0;
}
```

```
x degerini giriniz: 4
y degerini giriniz: 6
z degerini giriniz: 8
uc sayinin toplami= 18
-----
```

1. ve 2. yolda sonuç ana programda yazıldı.

Sonuç toplama() fonksiyonunda yazdırıldı...

```
#include<stdio.h>
```

```
#include<conio.h>
```

```
void toplama(int a,int b,int c);
```

```
int main()
```

```
{ int x,y,z;
```

```
printf("x degerini giriniz: ");
```

```
scanf("%d",&x);
```

```
printf("y degerini giriniz: ");
```

```
scanf("%d",&y);
```

```
printf("z degerini giriniz: ");
```

```
scanf("%d",&z);
```

```
toplama(x,y,z); // toplama fonksiyonu çağırıldı, sonuç toplama fonksiyonunda yazdırıldı ve program sonlandırıldı.
```

```
getch ();
```

```
return 0;
```

```
}
```

```
void toplama(int a,int b,int c)
```

```
{ int top;
```

```
top=a+b+c;
```

```
printf("uc sayinin toplami= %d",top); // Sonuç burada yazdırıldı...
```

```
}
```

```
x degerini giriniz: 5
```

```
y degerini giriniz: 10
```

```
z degerini giriniz: 15
```

```
uc sayinin toplami= 30
```

```
-----
```

Parametre ve Argüman

---Fonksiyon çağrılırken gönderilen değerlere **Argüman** denir.

---Fonksiyon bildiriminde, fonksiyona girdi olarak, kullanılan değişkenlere **Parametre** denir.

```
#include<stdio.h>
```

```
#include<conio.h>
```

```
int toplama(int a,int b,int c);  
int main() // ana fonksiyon  
{ int x,y,z,sonuc;  
  printf("x degerini giriniz: ");  
  scanf("%d",&x);  
  printf("y degerini giriniz: ");  
  scanf("%d",&y);  
  printf("z degerini giriniz: ");  
  scanf("%d",&z);  
  sonuc=toplama(x,y,z);  
  printf("uc sayinin toplami= %d",sonuc);  
  getch ();  
  return 0;  
}
```



```
int toplama(int a,int b,int c)  
{ int top;  
  top=a+b+c;  
  return top;  
}
```

Argüman: x,y,z
Parametre: a,b,c

Fonksiyon Bildirim Tipleri

int fonk_A(); Parametre içermeyen tam sayı değer döndüren bir fonksiyon

int fonk_A(void); Parametre içermeyen tam sayı değer döndüren bir fonksiyon

int fonk_A(**int** x); Tam sayı değer döndüren ve bir tam sayı parametresi girdisi olan bir fonksiyon

void fonk_A(); Değer dönmeyen ve parametre girdisi olmayan bir fonksiyon

void fonk_A(**int** x); Tam sayı türünde parametre girdisi olan ve değer döndürmeyen bir fonksiyon

Fonksiyon Geri Dönüş Değerleri

--- Çağırılan bir fonksiyondan geri dönüş değeri **return** kullanılarak yapılır.

--- **return** deyimi iki önemli işlevi vardır:

*** fonksiyonun geri dönüş değerini oluşturur.

*** fonksiyonu sonlandırır.

Örnek:

return top;

return top/2;

return 10;

return topla(a,b,c)/3;

--- Programın çözüm mantığına göre bir fonksiyon içerisinde birden çok **return** kullanılabilir.

--- Fakat, ilk karşılaşılan **return** deyiminden sonra fonksiyon sonlanır ve çağrılan yere bu değer gönderilir.

void Fonksiyonlar

- Bir fonksiyonun her zaman geri dönüş değeri olmayabilir.
- Bu durumda **return** deyimi kullanılmayabilir. Eğer **return** deyimi yoksa, fonksiyon ana bloğu bitince kendiliğinden sonlanır.
- Bu tipte fonksiyonların tipi **void** (boş, hükümsüz) olarak belirtilmelidir.
- Geri dönüş değeri olmadığından çağırıldığı program bloğu içinde bir değişkene void fonksiyon atanamaz.
- void fonksiyonlara parametre aktarımı yapılabilir.

Örnek 1: Değer dönmeyen ve parametre girdisi olmayan bir fonksiyona örnek.

```
#include<stdio.h>
#include<conio.h>
void fonk_A(); // fonksiyon prototipi...
```

```
int main()
{
fonk_A();
printf(" Universitesi");
getch ();
return 0;
}
```

```
void fonk_A()
{ printf(" Pamukkale");
}
```

```
Pamukkale Universitesi
-----
Process exited after 1.268 seconds with return value 0
Press any key to continue . . .
```

Örnek 2: Değer dönmeyen ve parametre girdisi olmayan iç içe çağırılan fonksiyonlara örnek.

```
#include<stdio.h>
#include<conio.h>
void fonk_A();
void fonk_B();

int main()
{
fonk_A();
printf(" Denizli");
getch ();
return 0;
}

void fonk_A()
{ fonk_B();
printf(" Universitesi");
}

void fonk_B()
{ printf(" Pamukkale");
}
```

```
Pamukkale Universitesi Denizli
-----
Process exited after 11.58 seconds with return value 0
Press any key to continue . . .
```

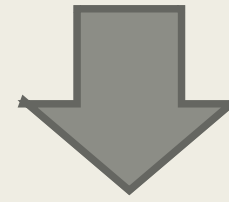

Örnek 3: Tam sayı türünde parametre girdisi olan ve değer döndürmeyen bir fonksiyon örneği. Klavyeden girilen bir n tamsayısına göre bir fonksiyonda $n \times n$ tipinde rastgele sayılardan oluşmuş bir matris üreten C programı yazınız.

```
Bir pozitif tamsayi giriniz: 3
3 * 3 tipindeki matris, matris isimli fonksiyonda uretilmistir...
 3   9  14
 6   7  12
 4   4  20
```

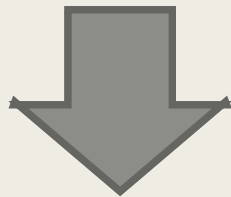
```
Bir pozitif tamsayi giriniz: 8
8 * 8 tipindeki matris, matris isimli fonksiyonda uretilmistir...
14  12  11  19   3  16   9   5
13   8  16  17   7  15  10   9
 1   6  14   3  17  18   8  17
 9  17  15  10  20  13  11   5
14   3  19  20  16  15  12  13
 7   9   2  16  19   4  18  18
15  17   2  16  12  18   5  18
19   7  14   1   6  20  18   7
```

C kodu:


```
#include<stdio.h>
#include<conio.h>
#include <stdlib.h>
#include <time.h>
void matris(int a);
```

```
int main()
{ int n;
printf("Bir pozitif tamsayi giriniz: ");
scanf("%d",&n);
printf ("%d * %d tipindeki matris, matris isimli
fonksiyonda uretilmistir...\n",n,n);
matris(n);
getch ();
return 0;
}
```



```
void matris(int a)
{ int i,j,A[a][a],x;
  srand(time(NULL));
  for(i=0;i<a;i++)
  {
    for (j=0;j<a;j++)
    {x=1+(rand()%20);
      A[i][j]=x;}
  }

  for(i=0;i<a;i++)
  {
    for (j=0;j<a;j++)
    {printf("%4d",A[i][j]);}
    printf ("\n");
  }
}
```

Örnek 4: Tam sayı türünde parametre girdisi olan ve değer döndürmeyen bir fonksiyon örneği. Klavyeden üç öğrencinin notları giriliyor. Notları harf_notu fonksiyonuna gönderip notun harf notu karşılığını bulan bir C programı yazınız.

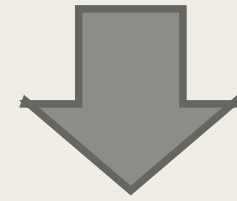
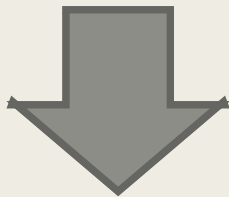
```
1. ogrencinin notunu giriniz: 97
1. ogrencinin notu= 97 ve harf notu= A1
2. ogrencinin notunu giriniz: 58
2. ogrencinin notu= 58 ve harf notu= D1
3. ogrencinin notunu giriniz: 86
3. ogrencinin notu= 86 ve harf notu= A3
-----
```

C kodu:

```
#include<stdio.h>
#include<conio.h>
void harf_notu(int a);

int main()
{ int n,i,x;
  for (i=0;i<3;i++)
  {
    printf ("%d. ogrencinin notunu giriniz: ",i+1);
    scanf("%d",&x);
    printf ("%d. ogrencinin notu= %d ve harf notu= ",i+1,x);
    harf_notu(x);
    printf("\n");
  }

  getch ();
  return 0;
}
```



```
void harf_notu(int a)
{
  if ((a>=95) && (a<=100)) printf("A1");
  if ((a>=90) && (a<95)) printf("A2");
  if ((a>=85) && (a<90)) printf("A3");
  if ((a>=80) && (a<85)) printf("B1");
  if ((a>=75) && (a<80)) printf("B2");
  if ((a>=70) && (a<75)) printf("B3");
  if ((a>=65) && (a<70)) printf("C1");
  if ((a>=60) && (a<65)) printf("C2");
  if ((a>=55) && (a<60)) printf("D1");
  if ((a>=50) && (a<55)) printf("D2");
  if ((a>=0) && (a<50)) printf("F1");
}
```

Örnek 5: Klavyeden girilen n ve r değerleri için kombinasyon $C(n,r)$ ve Permütasyon $P(n,r)$ degerlerini hesaplayan bir C programı yazınız.

$C(n,r)=n!/((n-r)!*r!)$ ve $P(n,r)=n!/(n-r)!$
Faktoriyel bir fonksiyonsa hesaplanacaktır.

```
n degerini giriniz:6  
r degerini giriniz:2  
Kombinasyon degeri=15  
Permutasyon degeri=30  
-----
```

```
n degerini giriniz:5  
r degerini giriniz:1  
Kombinasyon degeri=5  
Permutasyon degeri=5  
-----
```

```
n degerini giriniz:10  
r degerini giriniz:3  
Kombinasyon degeri=120  
Permutasyon degeri=720  
-----
```

C kodu:

```
#include<stdio.h>
#include <conio.h>
```

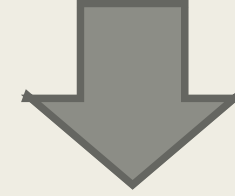
```
int fakt(int x);
```

```
int main ()
{int n,r,comb,perm;
printf ("n degerini giriniz:");
scanf ("%d",&n);
printf ("r degerini giriniz:");
scanf ("%d",&r);

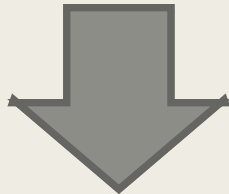
comb=fakt(n)/(fakt(n-r)*fakt(r));
printf ("Kombinasyon degeri=%d\n",comb);
```

```
perm=fakt(n)/fakt(n-r);
printf ("Permutasyon degeri=%d",perm);
```

```
getch();
return 0;
}
```



```
// fonksiyon yazımı...
// iki tane return kullandık. return kullanımına örnek
int fakt(int x)
{int i,faktoriyel,carp=1;
if ((x==0) || (x==1)) {return 1;}
else
    {for (i=1;i<=x;i++)
      {carp=carp*i;}
    return carp;
}
```


Fonksiyon Kullanım Hataları

---Fonksiyon tanımlamalarında geri dönüş değerini unutmak programın çalışmasında bir hataya sebep verebilir.

---Geri dönüş tipi **void** olarak bildirilmiş bir fonksiyonun bir değer geri döndürmesi bir yazım hatası olarak bilinmektedir.

---Aynı tipte fonksiyon parametrelerini *float a*, *float b* yerine *float a*, *b* olarak bildirirsek **b** parametresinin **int** tipinde olmasına sebep olur. Çünkü belirtilmeyen parametre tipi otomatik olarak **int** tipinde varsayılmaktadır.

--- Her bir parametrenin tipini ayrı ayrı belirtmek daha uygundur.

Fonksiyon Kullanım Hataları

- Parametre listesini yazdığımız parantezlerin dışına noktalı virgül koymak yazım hatasıdır.
- Bir fonksiyon parametresini daha sonradan fonksiyon içinde yerel bir değişken olarak kullanmak bir yazım hatasıdır.
- Bir fonksiyon içinde başka bir fonksiyon tanımlamak yazım hatasıdır.
- Fonksiyon prototipinin sonuna noktalı virgül koymamak bir yazım hatasıdır.

Dizileri bir Fonksiyona Göndermek

- Diziler de değişkenler gibi bir fonksiyona parametre olarak aktarılabilirler.
- Dizileri aktarma kuralı biraz farklıdır.
- Her zaman dizinin yanında dizinin boyutu da aktarılmalıdır.

Örnek 1: Ana programdan 5 adet sayı giriliyor ve bu sayılar A isimli bir diziye aktarılıyor. A isimli dizideki elemanlar ortalama isimli bir fonksiyona gönderiliyor ve bu fonksiyon da dizinin elemanlarının ortalamasını buluyor. Bulunan ortalama değerini ana programda yazdıran bir C programı yazınız.

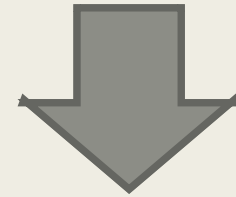
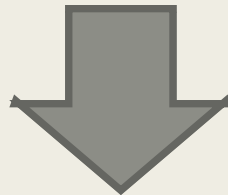
```
1. elemani giriniz: 45
2. elemani giriniz: 20
3. elemani giriniz: 35
4. elemani giriniz: 78
5. elemani giriniz: 90
Sonuc ana programda yazdiriliyor...
A nin degerlerinin ortalamasi= 53.60
-----
```

C kodu:

1. yol: Dizi ve boyutu ayrı ayrı gönderiliyor...

```
#include <stdio.h>
#include <conio.h>
```

```
float ortalama(float B[ ], int n);
int main()
{ int i; float sonuc,A[5];
  for (i=0;i<5;i++)
  { printf ("%d. elemani giriniz: ",i+1);
    scanf ("%f", &A[i]);
  }
  sonuc=ortalama(A,5);
  printf ("Sonuc ana programda yazdiriliyor...\n");
  printf ("A nin degerlerinin ortalamasi= %.2f",sonuc);
  getch();
  return 0;
}
```


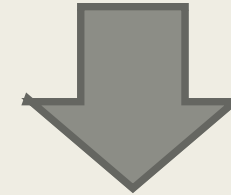
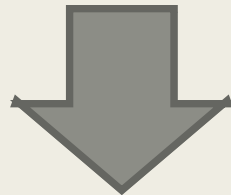
```
float ortalama(float B[ ], int n)
{ int i; float ort, top=0.0;

  for (i=0;i<n;i++)
  { top=top+B[i];
  }
  ort=top/n;
  return ort;
}
```

2. yol: Dizi ve boyutu aynı anda gönderiliyor...

```
#include <stdio.h>
#include <conio.h>
```

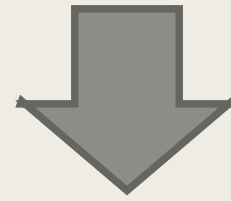
```
float ortalama(float B[5]);
int main()
{ int i; float sonuc,A[5];
  for (i=0;i<5;i++)
  { printf ("%d. elemani giriniz: ",i+1);
    scanf ("%f", &A[i]);
  }
  sonuc=ortalama(A);
  printf ("Sonuc ana programda yazdiriliyor...\n");
  printf ("A nin degerlerinin ortalamasi= %.2f",sonuc);
  getch();
  return 0;
}
```



```
float ortalama(float B[5])
{ int i; float ort, top=0.0;

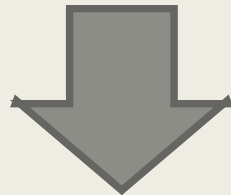
  for (i=0;i<5;i++)
  { top=top+B[i];
  }
  ort=top/5.0;
  return ort;
}
```

3. yol: Ortalama değeri fonksiyonda yazdırılıyor.


```
#include <stdio.h>
#include <conio.h>
void ortalama(float B[ ], int n);

int main()
{ int i; float A[5];
  for (i=0;i<5;i++)
  {printf ("%d. elemani giriniz: ",i+1);
   scanf ("%f", &A[i]);
  }
  ortalama(A,5);
  getch();
  return 0;
}
```



```
void ortalama(float B[ ], int n)
{int i; float ort, top=0.0;

for (i=0;i<n;i++)
{top=top+B[i];
}
ort=top/n;
printf ("Sonuc fonksiyonda yazdiriliyor...\n");
printf ("A nin degerlerinin ortalamasi= %.2f",ort);
}
```

```
1. elemani giriniz: 45
2. elemani giriniz: 32
3. elemani giriniz: 56
4. elemani giriniz: 78
5. elemani giriniz: 90
Sonuc fonksiyonda yazdiriliyor...
A nin degerlerinin ortalamasi= 60.20
-----
```

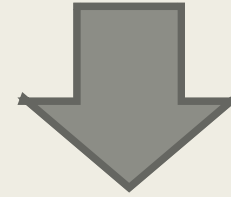
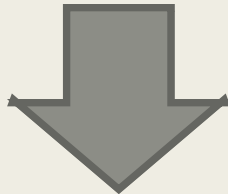
Örnek 2: Ana programdan 10 adet sayı giriliyor ve bu sayılar A isimli bir diziye aktarılıyor. A isimli dizideki elemanlar enbuyuk isimli bir fonksiyona gönderiliyor ve bu fonksiyon da dizinin elemanlarının en büyüğü bulunuyor. Bulunan en büyük değeri ana programda yazdıran bir C programı yazınız.

```
1. elemani giriniz: 34
2. elemani giriniz: 78
3. elemani giriniz: 90
4. elemani giriniz: 87
5. elemani giriniz: 65
6. elemani giriniz: 42
7. elemani giriniz: 20
8. elemani giriniz: 175
9. elemani giriniz: 228
10. elemani giriniz: 3
A nin en buyuk degeri=228
Sonuc ana fonksiyon da yazdirildi...
-----
```

C kodu:

```
#include <stdio.h>
#include <conio.h>
int enbuyuk(int B[], int n);

int main()
{ int A[10],enb,i;
  for (i=0;i<10;i++)
  { printf ("%d. elemani giriniz: ",i+1);
    scanf ("%d", &A[i]);
  }
  enb=enbuyuk(A,10);
  printf ("A nin en buyuk degeri=%d\n",enb);
  printf ("Sonuc ana fonksiyon da yazdirildi...\n");
  getch();
  return 0;
}
```



```
int enbuyuk(int B[], int n)
{ int i,x;
  x=B[0];
  for (i=1;i<n;i++)
  { if (B[i]>x) x=B[i];
  }
  return x;
}
```

Örnek 3: Ana programdan 10 adet sayı giriliyor ve bu sayılar A isimli bir diziye aktarılıyor. A isimli dizideki elemanlar kbsirala isimli bir fonksiyona gönderiliyor ve bu fonksiyon da dizinin elemanları küçükten büyüğe sıralanıyor. A dizisinin elemanlarını ana programda, dizinin küçükten büyüğe sıralanmış halini kbsirala isimli fonksiyonda yazdıran bir C programı yazınız.

```
1. elemani giriniz: 44
2. elemani giriniz: 67
3. elemani giriniz: 89
4. elemani giriniz: 90
5. elemani giriniz: 99
6. elemani giriniz: 100
7. elemani giriniz: 43
8. elemani giriniz: 32
9. elemani giriniz: 35
10. elemani giriniz: 20
44 67 89 90 99 100 43 32 35 20
A dizisinin elemanlari ana fonksiyon da yazdirildi...

20 32 35 43 44 67 89 90 99 100
A dizisinin elemanlari sirali olarak kbsirala fonksiyonun da yazdirildi...
-----
```


C kodu:

```
#include <stdio.h>
```

```
#include <conio.h>
```

```
void kbsirala(int B[], int n);
```

```
int main()
```

```
{ int A[10],enb,i;
```

```
  for (i=0;i<10;i++)
```

```
  {printf ("%d. elemani giriniz: ",i+1);
```

```
    scanf ("%d", &A[i]);
```

```
  }
```

```
  for (i=0;i<10;i++)
```

```
  {printf ("%d ",A[i]);}
```

```
  printf ("\n");
```

```
  printf ("A dizisinin elemanlari ana fonksiyon da  
yazdirildi...\n");
```

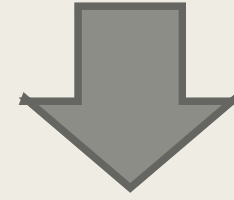
```
  printf ("\n");
```

```
  kbsirala(A,10);
```

```
  getch();
```

```
  return 0;
```

```
}
```



```
void kbsirala(int B[], int n)
```

```
{ int i,j,x;
```

```
  for (i=0;i<n-1;i++)
```

```
  {
```

```
    for (j=i+1;j<n;j++)
```

```
    { if (B[i]>B[j]) {x=B[i];
```

```
      B[i]=B[j];
```

```
      B[j]=x; }
```

```
    }
```

```
  }
```

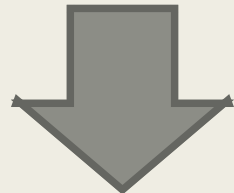
```
  for (i=0;i<n;i++)
```

```
  {printf ("%d ",B[i]);}
```

```
  printf ("\n");
```

```
  printf ("A dizisinin elemanlari sirali olarak kbsirala  
fonksiyonun da yazdirildi...\n");
```

```
}
```


Rekürsif (Özyinelemeli) Fonksiyonlar

(Kendi kendini çağıran Fonksiyonlar)

- Kendi kendini çağıran fonksiyonlara Rekürsif fonksiyonlar denir.
- Rekürsif fonksiyonlar en basit durumu ya da temel durumu nasıl çözeceğini bilir.
- Rekürsif fonksiyon yeni bir kopyasını çağırarak nasıl yapacağını bilmediği problemi çözer.
- Rekürsiflik işlemi bir önceki kopyaya bir sonuç aktarır ve fonksiyonun orijinal çağrısının en son sonucu döndürmesine kadar yukarıya devam eder.
- Sonunda temel durum çözülmüş olur.

Örnek: Faktöriyel işlemini ele alalım.

--- $5! = 5 * 4 * 3 * 2 * 1$

--- Biliyoruz ki

$$5! = 5 * 4!$$

$$4! = 4 * 3!$$

--- Böylece $5! = 5 * (4 * 3!)$ elde edilir.

--- $1! = 0! = 1$ geri döndürülene kadar işlem devam edilir.

Yineleme şekilde hesaplanabilir:

--- $5! = 5 * (4 * 3!)$

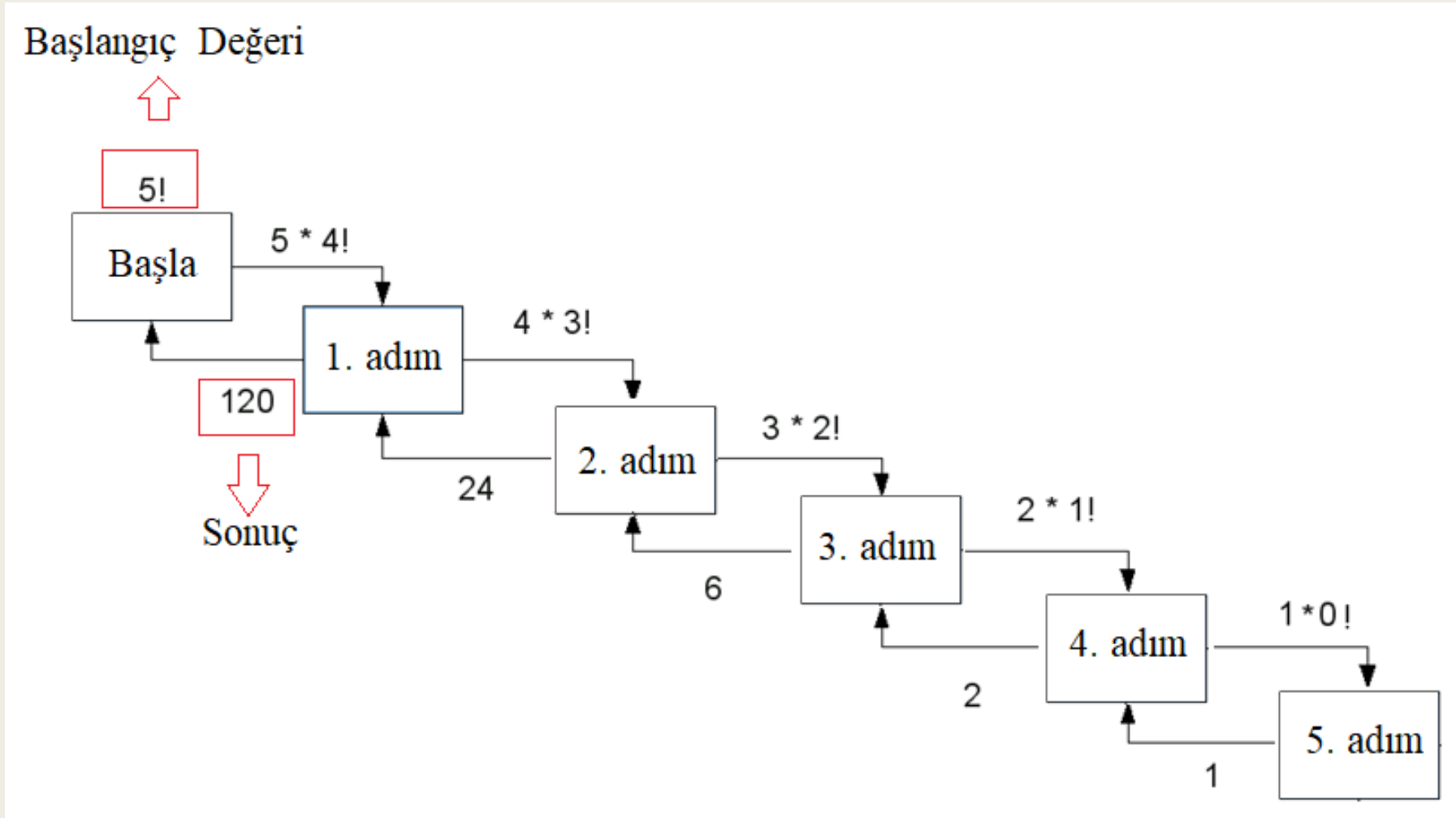
--- $5! = 5 * (4 * (3 * 2!))$

--- $5! = 5 * (4 * (3 * (2 * 1!)))$

--- $5! = 5 * (4 * (3 * (2 * (1 * 0!))))$

--- $5! = 5 * (4 * (3 * (2 * (1 * 1)))) = 120$

Yineleme İşlemi:

Örnek 1: 1 den 10 a kadar olan sayıların faktöriyelini rekürsif olarak hesaplayan bir C programı yazınız.

```
#include <stdio.h>
#include <conio.h>
long faktoriyel(long sayi);

int main()
{
    int i;
    for(i=1;i<=10;i++)
        printf("%3d!=%7ld\n",i,faktoriyel(i));
    getch();
    return 0;
}

long faktoriyel(long sayi)
{
    if(sayi<=1) return 1;
    else return(sayi*faktoriyel(sayi-1));
}
```

```
1!=      1
2!=      2
3!=      6
4!=     24
5!=    120
6!=    720
7!=   5040
8!=  40320
9!= 362880
10!=3628800
```

Örnek 2: Kendisinden önce gelen iki tamsayının toplamı ile elde edilen sayı dizisine fibonacci sayı dizisi denir.

1 1 2 3 5 8 13 21 34 55...

Burada:

$F[0]=1$, $F[1]=1$, $F[2]=2$, $F[3]=3$, $F[4]=5$, $F[5]=8$, $F[6]=13$, $F[7]=21$ ... şeklindedir.

Klavyeden bir n tamsayısı giriliyor. n . adıma kadar olan Fibonacci dizisi elemanlarını ekrana yazdıran bir C programı yazınız.

Rekürsif olarak:

```
#include <stdio.h>
```

```
#include <conio.h>
```

```
int fibonacci(int n);
```

```
int main()
```

```
{ int sonuc,i,n;
```

```
printf("Bir tamsayi giriniz:");
```

```
scanf("%d",&n);
```

```
for (i=0;i<=n;i++)
```

```
{ sonuc=fibonacci(i);
```

```
printf("Fibonnaci(%d)=%d\n",i,sonuc);
```

```
}
```

```
getch();
```

```
return 0;
```

```
}
```

```
int fibonacci(int n)
```

```
{ if(n==0 || n==1) return n;
```

```
else return(fibonacci(n-1)+fibonacci(n-2));
```

```
}
```

```
Bir tamsayi giriniz:10
```

```
Fibonnaci(0)=0
```

```
Fibonnaci(1)=1
```

```
Fibonnaci(2)=1
```

```
Fibonnaci(3)=2
```

```
Fibonnaci(4)=3
```

```
Fibonnaci(5)=5
```

```
Fibonnaci(6)=8
```

```
Fibonnaci(7)=13
```

```
Fibonnaci(8)=21
```

```
Fibonnaci(9)=34
```

```
Fibonnaci(10)=55
```

```
-----
```

Dizi ile:

```
#include <stdio.h>
#include <conio.h>
```

```
int main()
{   int F[50];
    int n,i;
    F[0]=0; F[1]=1;
    printf("Bir tamsayi giriniz:");
    scanf("%d",&n);
    for (i=2;i<=n;i++)
        F[i]=F[i-1]+F[i-2];

    for (i=0;i<=n;i++)
        printf("Fibonnaci(%d)=%d\n",i,F[i]);
    getch();

    return 0;
}
```

```
Bir tamsayi giriniz:10
Fibonnaci(0)=0
Fibonnaci(1)=1
Fibonnaci(2)=1
Fibonnaci(3)=2
Fibonnaci(4)=3
Fibonnaci(5)=5
Fibonnaci(6)=8
Fibonnaci(7)=13
Fibonnaci(8)=21
Fibonnaci(9)=34
Fibonnaci(10)=55
-----
```


- Rekürsiflik, fibonacci sayısı hesaplanırken uygun değildir. n değeri büyüdükçe hesaplama süresi uzar.
- Faktöriyel hesaplarken Rekürsiflik daha uygundur.
- Ne zaman Rekürsiflik kullanacağımızı problemin tipine göre belirlemeliyiz...